

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

OP DE TONEN VAN DE MARSEILLAISE...

IN de Conventie zei men o.m. dit : « De Republiek aanziet het als een eer nutteloze veroveringen te misprijzen ! » Dat was mooi, maar men zei ook dit : « De Fransen moeten met hun licht (nieuwe ideeën) de volkeren, die in de duisternis van de slavernij gedompeld zijn, verlichten en hen de hemelse gave van de vrijheid brengen ! ». Eenvoudiger en juister uitgedrukt betekent dit : inmenging in de zaken van de buren ! Op de tonen van de Marseillaise zouden de Franse legers de broedervolkeren gaan bevrijden !...

3. — HET HOOFD VAN DE KONING

WIJ zullen hen het hoofd van de koning toewerpen ! » riep Danton in de Conventie. En de dood van de koning Lodewijk XVI, « Louis Capet », werd gestemd. De koning nam op hartroerende wijze afscheid van zijn familie die nog steeds werd gevangen gehouden in de Temple en besteeg het schavot met een bewonderenswaardige moed. Zijn hoofd viel op 21 januari 1793 op de Place Louis XV, later Place de la Révolution, nu Place de la Concorde...

1. — DOEL : BRUSSEL !

WAT een mooie gelegenheid om Frankrijk zijn natuurlijke grenzen weer te geven, d.w.z. de Rijn ! Pruisen, verslagen te Valmy, was niet interessant. Oostenrijk daarentegen betekende veel meer. Keizer Leopold II van Oostenrijk heerste over de Nederlanden. Wat deden de Fransen ? Dumouriez viel België binnen en op 6 november 1792 haalde hij de overwinning van Jemappes. Hij was meester van het land. Op 14 november, om 8 uur 's morgens, deed hij zijn intrede te Brussel.

2. — WILLIAM PITT

ENGELAND had zijn lot toevertrouwd aan een minister die pas 32 jaar oud was. Hij heette William Pitt en hij was de zoon van lord Chatham. Pitt was zeer machtig alleen reeds om het feit dat koning George III krankzinnig werd. De bezetting van België door de Franse troepen verstoorde het Europees evenwicht. Pitt stelde zich tot taak dat Europese evenwicht te redden... en dus Frankrijk te verpletteren. Hij kon een eerste coalitie tegen Frankrijk tot stand brengen. Deze coalitie telde alle landen van Europa, behalve Zwitserland, Scandinavië en Turkije. De situatie van Frankrijk werd tragisch.

4. — DE « CHOUANS »

OM de koning te wreken en de jonge kroonprins, Lodewijk XVII, te verdedigen, kwamen de Vendeeërs in opstand. Cathelineau, een koetsenmaker, was hun leider. Officieren van adel, Stofflet, d'Elbée, Charette, Bonchamp, La Rochejacquelein, brachten legercorpsen op de been en de taaië Bretoenen kwamen op hun beurt in opstand. Zij waren gehecht aan hun koning. Dat was het begin van de vreselijke oorlog van de « Chouans », of de « Chouannerie », de oorlog van de « Witten » tegen de « Blauwen ».

5. — HET VADERLAND IN GEVAAR

DE lente van het jaar 1793 begon zeer slecht voor Frankrijk. De Oostenrijkers verpletterden Dumouriez te Neerwinden, joegen de Fransen uit België en namen Valenciennes in. De Pruisen bezetten de Elzas, de Spanjaarden maakten zich meester van Bayonne en van Perpignan, de Piemontezen overrompelden de Dauphiné. Tot overmaat van de ramp werd er te Bordeaux en te Lyon een federalistische partij gevormd die de Conventie vijandig gezind was. Deze federalistische partij leverde de Engelsen de grootste oorlogshaven aan de Middellandse Zee, Toulon, uit. De Vendeeërs namen Nantes in. Alle grenzen kraakten. Zou Frankrijk uiteengerukt worden ? Te wapen, burgers !...

